

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZAVIDOVIĆI

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZAVIDOVIĆI
STRUČNA SLUŽBA GRADONAČELNIKA

Primljena: 25-04-2023			
Org. jed.	Kl. ozna.	Red. broj	Br. priloga
01	04	1093	23

Broj: 02-04-1008/23-AP-3
Datum: 19.04.2023. godine

GRADSKO VIJEĆE ZAVIDOVIĆI
n/r PREDSJEDAVAJUĆEM GRADSKOG VIJEĆA
gospodin Admir Fojnica

PREDMET: Odgovori na vijećnička pitanja sa 12. sjednice Gradskog
vijeća Zavidovići održane 05.04.2023. godine, dostavljaju se

Povodom vijećničkih pitanja postavljenih na 12. sjednice Gradskog vijeća Zavidovići održanoj 05.04.2023. godine, dostavljamo odgovore na iste kako slijedi:

1. VIJEĆNIČKO PITANJE VIJEĆNIKA DŽINIĆ HAMDE

Vijećnik Džinić Hamdo: Jedno usmeno pitanje, može i usmeni odgovor. Do kada će nas Gradonačelnik i gradske službe ovako da kažem dva dana ili tri prije sjednice bombardovati sa promjenom dnevnog reda, a da su nam teme ozbiljne, ja sam podržao promjenu dnevnog reda i većinom sam za takvo što ali da nam dođe dva dana prije sjednice da mi o prostornim i regulacionim planovima, ja nisam i većina iz te oblasti, znači trebam se sa nekim konsultovati da vidimo šta to prouzrokuje jedno ili druge rješenje? Mislim da nije korektno da bi trebali evo danas opet imamo skoro 30 tačaka dnevnog reda, preobimno. Nisam protiv rada evo ako treba ostati večeras do 12 ali bi bilo ovako kad su ozbiljne teme ne bi se trebalo prije na dan ili dva dolaziti i nemamo vremena da razmislimo o tome. Hvala.

Odgovor na vijećničko pitanje: Promjena dnevnog reda je kao mogućnost propisana Poslovníkom o radu Gradskog vijeća Zavidovići. Promjeni dnevnog reda se pribjegava samo u iznimnim slučajevima i kad je u pitanju hitnost donošenja odluke od strane Gradskog vijeća Zavidovići koja se nije mogla uputiti u redovnu proceduru.

2. VIJEĆNIČKO PITANJE VIJEĆNIKA KAKNJAŠEVIĆ FERIDA

1. Vijećnik Kaknjašević Ferid: Na osnovu članova 8. i 87. Poslovníka o radu Gradskog vijeća Zavidovići, upućujem vijećničko pitanje – Službi za upravu poljoprivrede, vodoprivrede i komunalnih poslova – u kojem tražim da dostavi spisak pravnih subjekata i fizičkih lica koja imaju pravo i odobrenje na eksploataciju šljunka iz rijeka na teritoriji Grada Zavidovići.

Odgovor na vijećničko pitanje (Odgovor je sačinjen na osnovu akta Službe za upravu poljoprivrede, vodoprivrede i komunalnih poslova, broj: 08-45-21/23-AP-103 od 18.04.2023.

godine): Služba za upravu poljoprivrede, vodoprivrede i komunalnih poslova nema tražene podatke niti su ti podaci u nadležnosti Službe.

2. Vijećnik Kaknjašević Ferid: Na osnovu članova 8. i 87. Poslovnika o radu Gradskog vijeća Zavidovići, upućujem vijećničko pitanje – Službi za upravu geodetskih, imovinsko-pravnih poslova i urbanizma, u kojem tražim da dostavi spisak prodatih nekretnina u vlasništvu Grada Zavidovići kao i prikaz finansijskih efekata tj. prihoda u Budžet grada unazad tri godine (2020.-2022. god.).

Odgovor na vijećničko pitanje (Odgovor je sačinjen na osnovu akta Službe za upravu geodetskih, imovinsko-pravnih poslova i urbanizma, broj: 06-45-18/23-AP-163 od 19.04.2023. godine): Na gore citirano pitanje, dostavljamo tražene podatke prikazane u tabeli kako slijedi:

Godina prodaje	Broj katastarske čestice	Katastarska općina	Cijena nekretnine
2021. GODINA	- k.č. 1262/2	k.o. Zavidovići - lokalitet naselje „Gaj“	13.440,00 KM
	- k.č. 1702/4		61.300,00 KM
	- k.č.1075/2	k.o. Zavidovići – lok. zv. „Samačka“	264.200,00 KM
	- k.č. 606/4	k.o. Zavidovići - lokalitet „Novo naselje“	13.560,00 KM
	- k.č.1118/16		64.011,00 KM
	- k.č.1127/14	k.o. Zavidovići - lokalitet ulica „Stjepana Radića“	25.890,00 KM
		k.o. Zavidovići - lokalitet „Novo naselje“	Ukupno: 442.401,00 KM
2022. GODINA	- k.č. 204	k.o. Zavidovići - lokalitet „Majdanska polja“	66.930,00 KM
	- k.č. 219/1		175.863,33 KM
	- k.č.1245/45	k.o. Zavidovići - lokalitet „Majdanska polja“	2.660,04 KM
	- k.č. 715/6		5.097,06 KM
	- k.č.1245/44	k.o. Zavidovići - lokal. „ul. Alije Izetbegovića“	8.507,82 KM
	- k.č. 8/35 i 8/36	k.o. Zavidovići - lokal. ulica „dr. Pinkasa Bandta“	11.448,36 KM
	- k.č. 6/105		7.374,60 KM
	- k.č. 406/5	k.o. Zavidovići - lokal. „ulica Alije Izetbegovića“	16.240,00 KM
	-	k.o. Potkleče - naselje „Gaj“	Ukupno: 294.121,21 KM
		k.o. Potkleče - lokalitet „Vučjak“	
		k.o. Zavidovići - lokalitet zv. „Strelište“	

Finansijski prihodi od prodaje u 2021. i 2022. godini iznose ukupno: 736.522,21 KM

Napomena: U 2020. godini nije bilo prodaje nekretnina u vlasništvu Grada Zavidovići.

3. VIJEĆNIČKO PITANJE VIJEĆNIKA MUJKIĆ RASIMA

Vijećnik Mujkić Rasim: Što se tiče kružni tok na Krivaji, dokle je došlo s tim, imamo stalno neke priče, pa ovo, pa ono, pa dokle je došlo s tim? Hvala.

Odgovor na vijećničko pitanje (Odgovor je sačinjen na osnovu akta Službe za upravu privrede, lokalni razvoj, infrastrukturu i međunarodnu saradnju, broj: 03-45-9-126/23 od 19.04.2023. godine): Usvajanjem izmjena i dopuna Regulacionog plana „Luke“ stvorit će se preduslovi za izgradnju kružnog toka na raskrsnici „na Krivaji“ (raskrsnica magistralne ceste M212 Žepče –Zavidovići – Ribnica – Banovići - Živinice i regionalne ceste R465 Zavidovići - Maglaj), a koja je u nadležnosti JP Ceste Federacije BiH.

4. VIJEĆNIČKO PITANJE VIJEĆNIKA POLIĆ AJDINA

Vijećnik Polić Ajdin: Na osnovu članova 8. i 87. Poslovnika o radu Općinskog vijeća Zavidovići, postavljam vijećničko pitanje:

Obzirom da je Grad Zavidovići započeo zajednički projekat sa Općinom Gemlik iz Turske, u kojoj je fazi projekat izgradnje sportske dvorane kod Druge osnovne škole u Zavidovićima, odnosno, zašto od 2018-te godine do danas nije započela izgradnja dvorane?

Odgovor zahtijevam pisanim putem od nadležne službe.

OBRAZLOŽENJE:

Grad Zavidovići bratimljen je sa Općinom Gemlik iz Turske, na internet stranici Grada dostupne su informacije o zajedničkim projektima, između ostalog, o izgradnji Sportske dvorane kod JU Druga osnovna škola u Zavidovićima. Dostupne su informacije da je u toku pribavljanje dozvola i saglasnosti.

Prilog: Skica lokacije 1:500

Odgovor na vijećničko pitanje (Odgovor je sačinjen od strane Stručne službe gradonačelnika): Grad Zavidovići zajedno sa bratskom Općinom Gemlik, Republika Turska namjeravao je realizovati projekat izgradnje sportske dvorane na području Grada Zavidovići, koja bi se koristila za potrebe razvoja sporta u Zavidovićima i za održavanje nastave tjelesnog odgoja učenika JU „Druga osnovna škola“ Zavidovići koja nema vlastitu dvoranu. Na parceli na kojoj se trebala graditi dvorana (kod JU „Druga osnovna škola“ Zavidovići) riješeni su imovinskopравни odnosi i izdato je odobrenje za građenje navedene dvorane broj: 06-19-512/20-UP-1-3 od 28.02.2020. godine. Nakon pribavljanja odobrenja za građenje obratili smo se Općini Gemlik i Turskoj Agenciji TIKA za Bosnu i Hercegovinu (putem koje se trebao projekat realizovati) za početak realizacije projekta izgradnje sportske dvorane za potrebe JU „Druga osnovna škola“ Zavidovići. Međutim, i pored nekoliko ponovljenih poziva za realizaciju ovog Projekta nismo dobili bilo kakav odgovor. Prilikom posjete Općini Gemlik 2019. godine dobili smo čvrsta uvjerenja novog načelnika Mehmet Ugur Sertaslan da će Općina Gemlik realizovati projekat izgradnje sportske dvorane za potrebe JU „Druga osnovna škola“ Zavidovići. Nakon nekoliko uzastopnih inzistiranja na odgovoru Općine Gemlik, isti je dostavlja u kome se navodi da Općina Gemlik neće učestvovati u projektu izgradnje predmetne dvorane.

Zbog navedenog obratili smo se Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona koje je navelo da ne može predmetnu dvoranu uvrstiti u plan finansiranja zbog nedostatka sredstava. Dalje smo zahtjev uputili Federalnom ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta koji su dostavili odgovor da se predmetni projekat

kandiduje nakon objavljivanja javnog poziva navedenog Ministarstva. Međutim, iznosi koji se dodjeljuju putem navedenog ministarstva ne mogu osigurati finansiranje ovog projekta. Turska agencija TIKA nije dostavila bilo kakav odgovor po našem obraćanju.

Prema Glavnom projektu vrijednost investicije bi iznosila oko 450.000,00 KM, te treba voditi računa da su cijene građevnskog materijala poskupjele i da navedeni iznos nije dovoljan da se projekat izgradnje predmetne dvorane realizuje.

5. VIJEĆNIČKO PITANJE VIJEĆNIKA HODŽIĆ HARISA

Vijećnik Hodžić Haris: Na osnovu članova 8. i 87. Poslovnika o radu Općinskog vijeća Zavidovići, kao vijećnik Gradskog vijeća Zavidovići postavljam sljedeće vijećničko pitanje: Tražim od nadležne gradske službe da nam dostavi informaciju da li je moguće izvršiti korekciju rada javne rasvjete na području Grada Zavidovići sa trenutnim kalendarskim stanjem izlaska/zalaska sunca?

Obrazloženje:

Veliki broj građana Zavidovići izrazio je nezadovoljstvo trenutnim režimom rada javne rasvjete na području Grada Zavidovići. Trenutni režim rezultira ranim gašenjem javne rasvjete čime mnoštvo naših građana u jutarnjim satima se suočava sa mračnim ulicama i naseljenim mjestima, naročito ako uzmemo u obzir da se trenutno nalazimo u mjesecu Ramazanu.

Direktno pitanje:

Da li je moguća korekcija rada javne rasvjete u skladu sa trenutnim vremenima izlaska i zalaska sunca, te da li je postojeći režim rada produkt planiranih ušteda el. energije i nižih mjesečnih računa?

Vijećničko pitanje upućuje se nadležnoj gradskoj službi.

S poštovanjem,

Odgovor na vijećničko pitanje (Odgovor je sačinjen na osnovu akta Službe za upravu poljoprivrede, vodoprivrede i komunalnih poslova, broj: 08-45-21/23-AP-103 od 18.04.2023. godine): Pomjeranje tajmera za paljenje i gašenje javne rasvjete se vrši kontinuirano u skladu sa početkom nastajanja i početkom prestanka dnevne svjetlosti. Za konkretno vrijeme paljenja i gašenja tajmera u najčešćem slučaju se koristi i satnica a koja proizilazi iz vjerskog kalendara kojim se određuje dolazak dnevne svjetlosti - jutro (sabah) i kraj dnevne svjetlosti i dolazak noći (akşam). Kako u određenim periodima godine dolazi do brže promjene dužine trajanja dnevne svjetlosti tako je neophodno i češće pomjeranje tajmera i njihovo usklađivanje sa novonastalim vremenskim periodima trajanja dnevne svjetlosti. Na području Grada Zavidovići trenutno postoji 112 mjernih mjesta sa ugrađenim tajmerima. Zbog stalne promjene dužine dnevne svjetlosti i potrebe za čestim pomjeranjem tajmera a koje zahtijeva dolazak na svih 112 mjernih mjesta na području cijele teritorije Grada Zavidovići, inicirana je nabavka i postavljanje 5 novih samopodešavajućih tajmera. Radi se o tajmerima koji ne zahtijevaju fizičko podešavanje paljenja i gašenja javne rasvjete već se ono vrši automatizmom a na osnovu trajanja dnevne svjetlosti. Njihova ugradnja se očekuje u narednim danima i ukoliko se njihovim radom dokažu sve one pozitivne reference koje se za njih navode, nakon ovog pilot projekta sa ugrađenih 5 komada, nabavit će se i ugraditi takvi tajmeri i na svih preostalih 107 mjernih mjesta. Planirana zamjena postojećih tajmera će u mnogome doprinijeti da uz smanjenje sadašnjih troškova njihovog stalnog pomjeranja dođe i do puno ravnomjernijeg paljenja i gašenja javne rasvjete jer bi novougrađeni tajmeri trebali automatski da prate vremensko trajanje dnevne svjetlosti.

6. VIJEĆNIČKO PITANJE VIJEĆNIKA AVDIČEVIĆ AMERA

Vijećnik Avdičević Amer: Na koliko i na koje projekte je prijavljen, odnosno uzeo učešće Grad Zavidovići u protekloj 2022. godini?

Odgovor na vijećničko pitanje (Odgovor je sačinjen na osnovu akta Službe za upravu privrede, lokalni razvoj, infrastrukturu i međunarodnu saradnju, broj: 03-45-9-126/23 od 19.04.2023. godine): - Projekti Službe za upravu privrede, lokalni razvoj, infrastrukturu i međunarodnu saradnju:

1. „Podrška socio-ekonomskoj stabilnosti zapadnog Balkana 2021-2022 iznos 86.000,00 KM,
2. „Dijasporna program“ - iznos 42.000,00 KM,
3. „Impakt inkubator poslovnih ideja“ - iznos 50.000,00 KM,
4. „Tri grada, tri parka prirode“ – realizovana vrijednost na području Grada Zavidovići do danas 31.700,00 KM,
5. Projekat „Lokalnog ekonomskog razvoja „LED-SDC-BiH“ (CARITAS) - odabrano projektno područje iz klastera,
6. Prvi dani dijaspora BiH-Expo BH gradova 22' - realizacija-Bosna Interantional Forum,

- Projekti koji nisu odobreni:

7. INSPIRE USAID – podrška marginalizovanim grupama žena u razvoju biznisa,
8. Implementacija projekata malog obima u oblasti energetske zaštite i klime, saobraćaja za općine i gradove u FBiH-Energy for transition,
9. „Dekarbonizacija energetskog sektora u BiH“,
10. Izrada SECAP-a (Strategija energetske efikasnosti i prilagođavanja klimatskim promjenama), Fond za zaštitu okoliša FBiH – javni poziv poništen od strane Upravnog odbora FZZO FBiH,
11. Toplifikacija Gradske sportske dvorane, Fond za zaštitu okoliša FBiH – javni poziv poništen od strane Upravnog odbora FZZO FBiH,

- Tehnička pomoć:

12. „Unapređenje održive urbane mobilnosti lokalne zajednice CLIMASUMP-COVINENT mreža za Sloveniju, Hrvatsku i jugoistočnu Europu,
13. BEEP –Bosnia Efficiency Project-finansira Green Climate Fund; provodi UNDP,

- Infrastrukturni projekti:

14. Sufinansiranje 6 prijavljenih infrastrukturnih projekata (putevi, seoski dom, javna rasvjeta, most) od Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK u ukupnom iznosu od: 194.993,21 KM,
15. 11 projekata na osnovu Konačne rang liste uspješnih projekata za su/finansiranje iz Programa utroška sredstava vodnih naknada za 2022. godinu, broj: 05-21-1966-4/22 od 10.05.2022. godine Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu ZDK u iznosu od 431.258,00 KM,
16. Projekti unapređenja turističke ponude izletišta Maoča i Kamenica - sredstva Ministarstva privrede ZDK-26.000,00 KM,
17. 29 projekata cestovne infrastrukturu - sredstva Direkcije za ceste ZDK - Odluka o odobravanju sredstava za kapitalne projekte ZDK za 2022, broj: 02-11-12322/22 od 11.08.2022. godine u iznosu: 590.000,00 KM i Odluke o izmjeni i dopuni Odluke, broj: 02-11-13367/22 od 01.09.2022. godine u iznosu od: 600.000,00 KM,
18. Republički sekretarijat za raseljena lica Republika Srpska-projekat sanacije puta Predrazi u MZ Vozuća 20.000,00 KM,

19. 2 projekata rekonstrukcije nekategorisanog puta; sredstva iz Programa utroška sredstava od koncesija za 2022. godinu, broj: 02-11-2717/22 od 18.02.2022. godine u iznosu od 77.000,00 KM,
20. Sanacija fasade gradske sportske dvorane: 25.000,00 KM- Federalno ministarstvo kulture i sporta,
21. 5 projekata cestovne infrastrukturu i jedan projekat uređenja fasade osnovne škole- sredstva Federalnom ministarstva prostornog uređenja u ukupnom iznosu od: 580.00,00 KM.

- Podaci su prikupljeni iz različitih baza podataka u 2022. godini, s tim u vezi postoji mogućnost da su određeni projekti izostavljeni.

7. VIJEĆNIČKO PITANJE VIJEĆNIKA IMAMOVIĆ ARMINA

Vijećnik Imamović Armin: Obzirom da su sve konstantni napadi na načelnika želio bi da znam od SDA i SDP upravne odbore, nadzorne odbore koji su članovi SDA i SDP, trebat će mi u budućnosti?

Odgovor na vijećničko pitanje (Odgovor je sačinjen na osnovu akta Službe za upravu društvenih djelatnosti, pitanja boraca i opću upravu, broj: 04-45-17/23-AP-119 od 19.04.2023. godine): Služba za upravu društvenih djelatnosti i opću upravu vodi evidenciju o članovima Upravnih odbora Javnih ustanova kojima je osnivač Grad Zavidovići, te Vam dostavljamo imena članova Upravnih odbora za Javne ustanove: „Kulturno-sportski centar“ Zavidovići, „Centar za socijalni rad“ Zavidovići, „Dom zdravlja“ Zavidovići, „Gradski dječiji vrtić“ Zavidovići i „Javna biblioteka Zavidovići“:

Upravni odbor JU „Kulturno-sportski centar“, Zavidovići

1. Mehić Amir - predsjednik,
2. Hasić Aldin - član,
3. Bajraktarević Admir - član.

Upravni odbor JU „Centar za socijalni rad“, Zavidovići

1. Hadžić Adis - predsjednik,
2. Pašić Adisa - član,
3. Avdičević Belmin - član.

Upravni odbor JU „Dom zdravlja“, Zavidovići

1. Mehić Elvir - predsjednik,
2. Tadić Amira - član,
3. Osmić Vahidin - član.

Upravni odbor JU „Gradski dječiji vrtić“, Zavidovići

1. Sinanović Midhat - predsjednik,
2. Horozović Inesa - član,
3. Bećirović Dženana - član.

Upravni odbor JU „Javna biblioteka“, Zavidovići

1. Čahtarević Ajida - predsjednik,
2. Osmić Fuhad – član,
3. Isić Suad - član.

Nadzorni odbor JKP „Radnik“ d.o.o. Zavidovići

1. Begović Zeaz - predsjednik,
2. Bošnjaković Haris - član,
3. Parić Munever - član.

Skupština JKP „Radnik“ d.o.o. Zavidovići

1. Suad Omerašević - predsjednik,
2. Marušić Elvedin - član,
3. Šijerkić Nesib - član.

Odbor za reviziju JKP „Radnik“ d.o.o. Zavidovići

1. Ramić Sunija - predsjednik,
2. Bošnjaković Almir - član,
3. Bajrić Amira - član.

Kada je riječ o stranačkoj pripadnosti gore navedenih lica, obavještavamo Vas da ne raspoložemo, niti vodimo evidenciju o njihovom stranačkom članstvu. nisu u obavezi dostavljati podatke takve vrste, ali su dužni popunjavati obrasce koji mogu dovesti o sukobu interesa.

8. VIJEĆNIČKO PITANJE VIJEĆNIKA ŠIMŠIĆ IGORA

Vijećnik Šimšić Igor: Pitanje se tiče problematike ili šta nadležni poduzimaju po pitanju formiranja gradske turističke zajednice u skladu sa zakonskim mogućnostima ali i našim odrednicama kroz naše prije svega strateške dokumente? Razlog ako ništa da animiramo pokretanje realizacije možda da iniciramo za narednu godinu. S obzirom na ograničenost sredstava kroz ovaj budžet možemo vidjeti da su lokalne zajednice u bližem okruženju već počele sa tim aktivnostima, stupanjem na snagu izmjena i mislim da imaju manje potencijale od nas i da bi trebali to pitanje u što kraćem vremenu pristupiti. Hvala.

Odgovor na vijećničko pitanje (Odgovor je sačinjen na osnovu akta Službe za upravu privrede, lokalni razvoj, infrastrukturu i međunarodnu saradnju, broj: 03-45-9-126/23 od 19.04.2023. godine): U prilogu kao odgovor na vijećničko pitanje dostavljamo Analizu vezano za osnivanje turističke zajednice Grada Zavidovići, broj: 94/23 od 12.04.2023. godine, koju je pripremila Razvoja agencija Zavidovići. Analizirani su svi aspekti, uključujući i troškove osnivanja i rada iste, kao i prijedloga za uvećanje Transfera za razvoj turizma u budžetu grada i sl.

9. VIJEĆNIČKO PITANJE VIJEĆNIKA AVDIČEVIĆ ZAHIDA

1. Vijećnik Avdičević Zahid: Pitanje se odnosi za nadležnu službu tražim da mi se u pisanoj formi dostavi broj kancelarija u staroj Općini koje su u vlasništvu Gradske uprave tj. Grada Zavidovići, ko ih koristi na osnovu kojih Odluka i po kojoj cijeni.

Odgovor na vijećničko pitanje (Odgovor je sačinjen od strane Stručne službe gradonačelnika):

Spisak kancelarija u zgradi zvana „Stara opština“ u vlasništvu grada Zavidovići

Redni broj	Broj kancelarije	Korisnik kancelarije	Površina kancelarije	Pravni osnov korištenja kancelarije
1.	Kancelarija broj 42	MZ „Asim Čamdžić“	24,00 m ²	Odluka broj: 01-19-3003/21 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor o korištenju broj: 02/1-19-2836/21-AP- 5 od 10.01.2022. godine
2.	Kancelarija broj 21	Stranka demokratske aktivnosti A-SDA Zavidovići,	22,00 m ²	Odluka broj: 01-19-344/22-AP-4 od 28.02.2022. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 02/2022), Ugovor broj: 02/1-19-229/22-AP- 5 od 18.03.2022. godine
3.	Kancelarija broj 22	Savez za bolju budućnost SBB Zavidovići	23,00 m ²	Odluka broj: 01-19-345/22-AP-4 od 28.02.2022. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 02/2022), Ugovor broj: 02/1-19-163/22-AP- 5 od 18.03.2022. godine
4.	Kancelarija broj 23	Organizacija ratni vojni invalidi 92 - 95 Zavidovići	23,00 m ²	Odluka broj: 01-19-3029/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj: 02/1-19-2837/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine
5.	Kancelarija broj 24	Organizacija ratni vojni invalidi '92. – '95. Zavidovići	22,00 m ²	Odluka broj: 01-19-3029/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj: 02/1-19-2837/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine

6.	Kancelarija broj 25	UG „Općinska organizacija Crveni križ" Zavidovići	25,00 m ²	Odluka broj: 01-19-3001/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2020), Ugovor broj: 02/1-19-2838/21-AP- 5 od 10.01.2022. godine
7.	Kancelarija broj 26	UG „Općinska organizacija Crveni križ" Zavidovići	25,00 m ²	Odluka broj: 01-19-3001/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići", broj: 11/2020), Ugovor broj: 02/1-19-2838/21-AP- 5 od 10.01.2022. godine
8.	Sala za sastanke, koja je posebnim pravilnikom predviđena za izdavanje i drugim korisnicima prostorija u zgradi	UG „Općinska organizacija Crveni križ" Zavidovići	68,97 m ²	Odluka broj: 01-19-647/21-AP-4 od 11.05.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 04/2021), Ugovor broj: 02-19-199/21-AP- 6 od 07.06.2021. godine
9.	Kancelarija broj 29	Partija demokratske akcije PDA Zavidovići	13,00 m ²	Odluka broj: 01-19-3002/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići", broj: 11/2021), Ugovor broj: 02/1-19-2840/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine
10.	Kancelarija broj 30	Stranka penzionera / umirovljenika Zavidovići	13,00 m ²	Odluka broj: 01-19-3000/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj: 02/1-19-2834/21-AP- 5 od 06.01.2022. godine
11.	Kancelarija broj 31	Muslimansko dobrotvorno društvo „Merhamet" Zavidovići	12,00 m ²	Odluka broj: 01-19-3005/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj: 02/1-19-2839/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine

12.	Kancelarija broj 7	Muslimansko dobrotvorno društvo „Merhamet“ Zavidovići	30,78 m ²	Odluka broj: 01-19-3005/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj 02/1-19-2839/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine
13.	Kancelarija broj 5	Muslimansko dobrotvorno društvo „Merhamet“ Zavidovići	12,24 m ²	Odluka broj: 01-19-3005/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj: 02/1-19-2839/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine
14.	Kancelarija broj 1	Muslimansko dobrotvorno društvo „Merhamet“ Zavidovići	42,75 m ²	Odluka broj: 01-19-3005/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj: 02/1-19-2839/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine
15.	Kancelarija broj 1A	Muslimansko dobrotvorno društvo „Merhamet“ Zavidovići	9,20 m ²	Odluka broj: 01-19-3005/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj 02/1-19-2839/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine
16.	Kancelarija broj 1B	Muslimansko dobrotvorno društvo „Merhamet“ Zavidovići	5,33 m ²	Odluka broj: 01-19-3005/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj: 02/1-19-2839/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine
17.	Kancelarija broj 4	Muslimansko dobrotvorno društvo „Merhamet“ Zavidovići	5,72 m ²	Odluka broj: 01-19-3005/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj: 02/1-19-2839/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine

18.	Kancelarija broj 32	MZ „Branioci grada“ Zavidovići	14,00 m ²	Odluka broj: 01-19-3006/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj: 02/1-19-2841/21-AP- 5 od 10.01.2022. godine
19.	Kancelarija broj 19	Prazna kancelarija	14,00 m ²	
20.	Kancelarija broj 40	Prazna kancelarija	21,00 m ²	
21.	Kancelarija broj 41	MZ „Klek“ Zavidovići	21,00 m ²	Odluka broj: 01-19-3007/21-AP-5 od 29.12..2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj 02/1-19-2842/21-AP- 5 od 10.01.2022. godine
22.	Portirnica se koristi za rad Udruženja građana	UG „Općinska organizacija Crveni križ“ Zavidovići	9,50 m ²	Odluka broj: 01-19-1875/22-AP-5 od 29.07.2022. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 04/2021), Ugovor broj: 02/1-19-1800/22-AP- 3 od 18.08.2022. godine
23.	Kancelarija broj 2	Udruženje građana „Radio klub“ Zavidovići	24,65 m ²	Odluka broj: 01-19-3004/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj 02/1-19-2843/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine
24.	Kancelarija broj 8	Udruženje građana „Radio klub“ Zavidovići	11,56 m ²	Odluka broj: 01-19-3004/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj: 02/1-19-2843/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine

25.	Kancelarija broj 5	Udruženje građana "Srpsko građansko vijeće" Zavidovići	21,35 m ²	Odluka broj: 01-19-3027/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj: 02/1-19-2844/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine
26.	Kancelarija broj 6	Udruženje „Udruženje boraca narodno oslobodilačkog antifašista rata" Zavidovići	21,96 m ²	Odluka broj: 01-19-3008/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj: 02/1-19-2845/21-AP- 5 od 10.01.2022. godine
27.	Kancelarija broj 18	Udruženje građana „Duga“ Zavidovići	14,06 m ²	Odluka broj: 01-19-3083/22-AP-5 od 17.01.2023. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 01/2023), Ugovor broj 02/1-19-3052/22-AP- 5 od 13.02.2023. godine
28.	Kancelarija broj 19	Udruženje građana „Dobročinstvo, humanost, darežljivost DHD" Zavidovići	14,06 m ²	Odluka broj: 01-19-3023/21-AP-5 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj: 02-11-2792/21-AP- 5 od 07.01.2022. godine
29.	Kancelarija broj 21	Udruženje građana „ŠEĆER Z" Zavidovići, Udruženje građana „Udruženje logoraša" Zavidovići	21,96 m ²	Odluka broj: 01-19-3047/21-AP-6 od 29.12.2021. godine („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 11/2021), Ugovor broj 02-19-2835/21-AP- 5 od 10.01.2022. godine

2. Vijećnik Avdičević Zahid: Za službu boračko-invalidske zaštite da upute jedan dopis Policijskoj stanici Zavidovići da malo više obrate pažnju tokom parkiranja na parking mjesta invalidnih osoba jer izgleda oni koji trebaju da parkiraju, pa da tu malo policijska stanica povede računa, to je jedan manji dopis samo Policijskoj stanici. Zahvaljujem.

Odgovor na vijećničko pitanje (Odgovor je sačinjen na osnovu akta Službe za upravu društvenih djelatnosti, pitanja boraca i opću upravu, broj: 04-45-16/23-AP-511-2 od 18.04.2023. godine): Služba za upravu društvenih djelatnosti, pitanja boraca i opću upravu u

saradnji sa boračkim organizacijama je već razgovarala o predmetnoj problematici i planira pokretanje inicijative Ministarstvu unutrašnjih poslova - Policijska uprava Zavidovići za rješavanje problema nepropisnog parkiranja na mjesto predviđeno za parkiranje lica sa invaliditetom i potrebe obilježavanja parking mjesta za lica sa invaliditetom vertikalne signalizacije sa oznakama rezervisanog parking mjesta za lica sa invaliditetom i horizontalne signalizacije, označavanje parking mjesta žutom linijom, kako bi ista bila označena na propisan način.

Obzirom da je usvojen Prijedlog zakona o dopuni Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH, koji se odnosi na pooštavanje novčanih kazni i uvođenje kaznenog boda za nepropisno parkiranje na mjesto predviđeno za parkiranje lica sa invaliditetom i policijski službenici su dobili veća ovlaštenja za kontrolisanje stanja parking mjesta za lica sa invaliditetom, što će uticati i na zloupotrebe nesavjesnih vozača parking mjesta za lica sa invaliditetom, planirana inicijativa će se uputiti u što skorije vrijeme PU Zavidovići.

10. VIJEĆNIČKO PITANJE VIJEĆNIKA BULJUBAŠIĆ DEMIRA

Vijećnik Buljubašić Demir: Interesuje me koje su aktivnosti poduzete u osnivanju Gradskog hora? Napominjem da je inicijativa jednoglasno usvojena 31.05.2021. godine. Hvala

Odgovor na vijećničko pitanje (Odgovor je sačinjen na osnovu akta Službe za upravu društvenih djelatnosti, pitanja boraca i opću upravu, broj: 04-45-17/23-AP-119 od 19.04.2023. godine): - Sredinom 2022. godine obavljen je radni sastanak predstavnika nadležne Gradske službe, direktora JU "Kulturno-sportski centar" Zavidovići i podnosioca inicijative i nosioca aktivnosti za osnivanje Gradskog hora Zavidovići vijećnika Demira Buljubašića. Na navedenom sastanku definisano je da se podnosilac inicijative može obratiti Službi putem Udruženja "SCERCO" za podršku realizaciji navedene ideje, te da će se istome udovoljiti u skladu sa pozitivnim propisima i raspoloživim budžetskim mogućnostima Grada Zavidovići. Direktor Javne ustanove "Kulturno-sportski centar" stavio je na raspolaganje slobodan prostor navedene ustanove za provođenje podnesene inicijative.

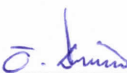
Nadalje, konkretne aktivnosti koje su poduzete u vezi osnivanja Gradskog hora može reći stručna i obrazovana osoba iz oblasti muzičkog akademskog obrazovanja, tačnije podnosilac inicijative. Služba ne raspolaže informacijama o poduzetim aktivnostima angažovanja članova gradskog hora, finansijskim potrebama za funkcionisanje Gradskog hora itd. U podnesenoj inicijativi 2021. godine navedeno je da je potrebno cca 2.000,00 KM za pokretanje Gradskog hora što je tada bio realan i provodiv zahtjev, te je ista inicijativa smatrana opravdana i provodiva.

S poštovanjem

Dostavljeno:

1. Naslovu,
2. U spis.

Obradio:

(Nermin Čahtarević)

GRADONAČELNIK

doc. dr. Hašim Mujanović

RAZVOJNA AGENCIJA ZAVIDOVIĆI d.o.o.

Ulica: Radnička 13, 72220 Zavidovići

Email: raz.zavidovici@gmail.com

Tel/Fax: 032/878-404

Mob: 061/704-834

ID. 4218536580000 PDV: 218536580000

STEM
akademija

Datum: 12/04/2023

Broj: 94/23

OSNIVANJE TURISTIČKE ZAJEDNICE GRADA ZAVIDOVIĆI

Zavidovići, April 2023

RAZVOJNA AGENCIJA ZAVIDOVIĆI d.o.o.

Ulica: Radnička 13, 72220 Zavidovići

Mail: raz.zavidovici@gmail.com

Tel/Fax: 032/878-404

Mob: 061/704-834

ID. 4218536580000 PDV: 218536580000

STEM
akademija

Sadržaj:

1. Pravni okvir osnivanja gradske turističke zajednice	3
2. Potrebna dokumentacija za osnivanje gradske turističke zajednice	4
3. Kantonalna turistička zajednica	6
4. Boravišna taksa	6
5. Finansiranje rada turističke zajednice	7
6. Troškovi osnivanja i rada	8
7. Rad turističke zajednice	10
8. Turistička signalizacija	10
9. Razvoj turizma	10
10. Turistički kapaciteti	12
11. SWOT Analiza	13
12. Preporuka	14

1. Pravni okvir osnivanja gradske turističke zajednice

Shodno odredbama Zakona o Turizmu ZDK (Službene novine ZDK 12/22) Turistička zajednica grada osniva se kao društvo ograničene odgovornosti prema zakonu o privrednim društvima.

Osnovni zadaci turističke zajednice su sljedeći:

- Objedinjavanje turističke ponude
- Upravljanje javnom turističkom infrastrukturu danom na upravljanje
- Preduzima mjere i aktivnosti na kreiranju turističkog proizvoda i turističkog imidža kao i radnje na formiranju marke turističkog proizvoda destinacije
- Radi na promociji, plasmanu i podršci realizaciji turističkog proizvoda, kao i pojedinih njegovih dijelova, vrijednosti i usluga, koji čine integralni turistički proizvod,
- Vršiti promociju plansko-projektne, plansko-razvojne i investicione dokumentacije iz oblasti turizma i njima komplementarnih djelatnosti
- Radi na kontinuiranom inoviranju turističkog proizvoda i aktiviranju novih turističkih prostora,
- Sarađuje u aktivnostima i poslovima vezanim za standardizaciju, kategorizaciju i klasifikaciju turističkog proizvoda, usluga i objekata
- Radi na instraživanju turističkog tržišta u cilju pozicioniranja turističkog proizvoda na turističkom tržištu,
- Prati stanje na turističkom tržištu u cilju blagovremenog donošenja odgovarajućih odluka
- Preduzima mjere i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u turističkim nerazvijenim dijelovima Kantona,
- Obavlja informativne poslove u vezi sa turističkom ponudom i promoviše turističke ponude Kantona u zemlji i inostranstvu
- Sarađuje sa turističkim zajednicama u Bosni i Hercegovini, u zemljama u okruženju, Evropi i svijetu
- Sarađuje sa putničkim agencijama i ustanovama za zaštićena prirodna i historijska područja, vezano za turističke posjete i obilaske zaštićenih područja,
- Podstiče, unapređuje, promoviše i štiti izvorne vrijednosti i stvara uslove za njihovo korištenje u granicama održivog razvoja turizma,
- Koordinira na poslovima razvoja turizma na lokalnom, kantonalnom, entitetskom i državnom nivou
- Radi na razvoju gostoprimstva, očuvanju prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti i unapređenju ekološke zaštite prostora na kojem djeluju
- Radi na pripremi i implementaciji događaja od važnosti za općinu/grad i Kanton
- Obavlja i druge poslove koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom ili drugim propisima.

Turistička zajednica općine/grada se osniva radi razvoja turizma, unapređenja turizma i promocije turizma na području jedinice lokalne samouprave i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom¹

Turističku zajednicu općine/grada osniva općinsko/gradsko vijeće.

Odluku o osnivanju turističke zajednice općine/grada, na prijedlog načelnika/gradonačelnika, donosi općinsko/gradsko vijeće, a pripreme radnje za osnivanje turističke zajednice općine/grada obavlja stručna služba općine/grada.

Organi turističke zajednice općine/grada su:

- Nadzorni odbor
- Direktor

Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava načelnik/gradonačelnik.

Članovi organa turističke zajednice općine/grada odgovorni su za zakonito i svjesno obavljanje svojih dužnosti.

Mandat članova organa turističke zajednice općine/grada je četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani najviše na još jedan mandat.

Nadzorni odbor turističke zajednice općine/grada ima tri člana.

STEM
akademija

Nadzorni odbor:

- Donosi statut turističke agencije općine/grada
- Donosi poslovnik o svom radu
- Podnosi godišnji program rada sa finansijskim planom,
- Podnosi godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj
- Donosi pravilnik o radu
- Donosi i druge opće akte u skladu sa zakonom i statutom turističke zajednice općine/grada
- Odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa zakonom i statutom
- Obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.

Direktora turističke zajednice općine/grada imenuje načelnik/gradonačelnik.

Direktor turističke zajednice općine/grada:

- Predstavlja i zastupa turističku zajednicu općine/grada
- Organizira i rukovodi radom i poslovanjem turističke zajednice općine/grada
- Predlaže akte koje donosi Nadzorni odbor
- Izvršava odluke Nadzornog odbora i preduzima mjere za njihovo provođenje
- Stara se o zakonitosti rada
- Odgovara za korištenje i raspolaganje imovinom
- Vršiti i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Nadzor nad radom organa turističke zajednice općine/grada obavlja načelnik/gradonačelnik putem službe nadležne za oblast turizma općine/grada i Kantonalna uprava za inspekcijske poslove.

U vršenju nadzora načelnik/gradonačelnik je ovlašten da:

- Zahtjeva izvještaj i podatke o radu
- Utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mjere i rokove za njihovo otklanjanje
- Izdaje instrukcije
- Naloži preuzimanje poslova koje smatra potrebnim
- Pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti
- Obavijesti nadležnu inspekciju u skladu sa potrebnim zakonom
- Preduzme mjere za koje je ovlašten.

2. Potrebna dokumentacija za osnivanje gradske turističke zajednice

Shodno zakonskim odredbama Zakona o privrednim društvima i Zakona o turističkoj djelatnosti, za osnivanje Gradske Turističke Zajednice potrebni su sljedeći dokumenti:

- Odluka o osnivanju (osnivački akt) – Odluku o osnivanju izrađuje notar i ona se donosi kad je u pitanju jedan vlasnik, dok se osnivački akt donosi kada ima 2 i više vlasnika, koji notaru moraju priložiti svoje lične karte na uvid. Ukoliko Općina osniva turističku zajednicu odluku o osnivanju donosi vijeće. Osnivački akt definiše vlasnike društva, ulog, imenovanje direktora, prava i obaveze osnivača kao i direktora, te navođenje djelatnosti kojima se društvo planira baviti. Može se navesti više djelatnosti, dok će notar naglasiti za koje je potrebna posebna suglasnost od nadležnih institucija. Notar priprema i prateće dokumentaciju, to jest popunjen obrazac za registraciju društva, obrasce za vanjskotrgovinske djelatnosti, odluka o imenovanju direktora kao i oglase za objavu. Odluka o osnivanju, odnosno osnivački akt se priprema u 3 primjerka (za Sud, Banku te za osnivača). Potrebo je pripremiti i Statut društva. Procedura traje dan do dva, sa sudskim taksama potrebno je izdvojiti oko 800,00 KM.
- Uplata uloga (kapitala) – Sa pripremljenom odlukom o osnivanju za banku, osnivač uplaćuju kapital u jednoj od privrednih banaka, te zadržava primjerak uplatnice za Registraciju društva.

- Registracija društva – U nadležnom Općinskom sudu, osnivač sa dokumentacijom pripremljenom od strane notara, podnosi zahtjev za registraciju društva. Registracija traje od 10 do 15 dana. Nakon registracije, potrebno je uplatiti taksu od 70,00 KM za podizanje Rješenja o registraciji.
- Izrada pečata – Nakon registracije, a prije svega ostalog potrebno je izraditi pečat. Izrada pečata traje dan a cijena je 35-50,00 KM u zavisnosti od oblika i veličine pečata.
- Ugovor o zakupu poslovnog prostora – Ukoliko vlasnik društva iznajmljuje prostor, potrebno je da potpiše ugovor o zakupu poslovnog prostora na ime društva i da ga ovjeri.
- ID broj i statistika – Ovjerena kopija ugovora o zakupu ili ZK izvadka, ovjerena kopija Rješenja o registraciji, dva popunjena obrasca POR-500 i dodatak A, B i C (prijava za registraciju pravnih lica). Procedura je besplatna i traje 1 dan
- Nakon dobivanja ID broja potrebno je podnijeti prijavu za razvrstavanje po djelatnosti poslovnog subjekta (obrazac RPS) Zavodu za statistiku, koji također mogu tražiti ovjerene kopije Rješenja o registraciji i Ugovora o zakupu, kao i Uvjerjenje o ID broju na uvid. Procedura je besplatna i traje 1 dan.
- Zahtjev za namjensku suglasnost – dok traje procedura izdavanja ID broja i uvjerenje od Statistike, u nadležnoj Općini osnivač podnosi zahtjev za namjensku suglasnost za upotrebu poslovnog prostora, gdje se uz zahtjev podnosi i ovjerena kopija Rješenja o registraciji ili Izvoda iz registra poslovnih subjekata, kao i ovjerena kopija ZK izvadka ili ugovora u zakupu prostora. Procedura traje oko 7 dana.
- Obavijest o početku rada – Nadležnoj Kantonalnoj inspekciji potrebno je podnijeti obavijest o početku rada (na memorandumu društva), kao i izjavu da se ispunjavaju svi zakonski uvjeti i o obavljanju djelatnosti (PI obrazac) i kopija Rješenja o registraciji. Zahtjev se podnosi 5 dana nakon početka rada firme i besplatna je.
- Otvaranje računa kod privredne banke (gdje je vlasnik društva uplatio kapital) otvara se poslovni račun.
- Za otvaranje računa potrebno je Rješenje o registraciji, Statut ili Odluku o osnivanju, ID broj, Obavijest o razvrstavanju društva, posebnu iskaznicu i CIPS prijavnica (ovjeren kopije ili original na uvid). Procedura je besplatna, a vremenski rok zavisi od banke.
- Prijava zaposlenika – ukoliko društvo ima više od 30 zaposlenika potrebno je da donese Pravilnik o radu i Sistematizaciji radnih mjesta. Prijava zaposlenika se vrši u nadležnoj Poreznoj ispostavi općine društva, a potreban je popunjen JS3100 obrazac za svakog zaposlenika (dva primjerka), porezna kartica zaposlenika te odjava sa Biroa za zapošljavanje ukoliko je zaposlenik prethodno bio na birou. Za osobnu evidenciju, poslodavac mora imati i Zdravstvena uvjerenja za svakog zaposlenika. Ponekad Porezna uprava zahtijeva i kopiju Rješenja o registraciji. Procedura je besplatna i traje dan.
- Prijava u PDV sustav – ukoliko se procijeni da će do kraja godine društvo ostvariti promet veći od 50.000,00 KM potrebno je da izvrši prijavu PDV sustav. Za to je potrebno uplatiti taksu za zahtjev za registraciju i upis u Jedinствeni registar obveznika indirektnih poreza (10 KM), i taksu za izdavanje uvjerenja o registraciji/upisu u Jedinствeni registar obveznika indirektnih poreza (20 KM). U UIO BiH se popunjava zahtjev (obrazac ZR1), uz koji se prilaže sljedeća dokumentacija: ovjerena kopija upisa u sudski registar, ovjerena kopija potvrde o registraciji u Poreznoj upravi FBiH, ovjerena kopija obavještenja o razvrstavanju subjekta prema klasifikaciji djelatnosti iz Zavoda za statistiku FBiH, ovjerena kopija osobne iskaznice direktora, ovjerena kopija kartice deponovanih potpisa iz banke u kojoj je transakcijski račun otvoren, izjavu o uvozu ili izvozu dobara od strane firme, izjavu o izvodljivosti ostvarenja predviđenog prometa i dokaz o ostvarenom iznosu prometa iz zaključenih poslovnih ugovora, kopiju ugovora o zakupu poslovnog prostora ili dokaz o vlasništvu istog u vidu izvoda iz zemljišnog registra i osobni dokumenti odgovornog računovođe. Procedura traje 10-15 dana i potrebno je izdvojiti oko 40,00 KM.
- Fiskalizacija je zadnji korak u registraciji društva. Osnivač društva ili ovlašteni predstavnik sklapa sporazum sa ovlaštenim distributerom za uvođenje fiskalnih sistema. Potrebno je da osnivač popuni ZIF dokument koji se može preuzeti na stranici Porezne uprave, te isti preda ovlaštenom distributeru, kao i rješenje o registraciji firme, uvjerenje o Poreznoj registraciji (ID), uvjerenje o PDV registraciji i Uvjerenje od Statistike o razvrstavanju. Ovlašteni distributer provodi proceduru fiskalizacije, dok je društvo obavezno početi bilježiti podatke o prodaji u roku od 2 dana nakon preuzimanja uređaja, i u skladu sa Zakonom. Procedura traje do 5 dana i a potrebno je izdvojiti oko 800,00 KM u zavisnosti od izbora fiskalne kase.

Navedeni su osnovni koraci registracije društva sa ograničenom odgovornošću, traje 30-60 dana, i potrebno je do 3.000,00 KM finansijskih sredstava od čega je 1.000,00 KM osnivački kapital.

3. Kantonalna turistička zajednica

Agencije je u cilju pružanja adekvatnih informacija o osnivanju Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona obavila sastanak sa službenicima Ministarstva za privredu ZDK u toku mjeseca marta 2023 godine.

Prema raspoloživim informacijama, imenovan je privremeni nadzorni odbor a u planu je imenovanje v.d. direktora u cilju vršenja registracije i upisa u sedski registar. Nakon registracije, u planu je objava javnog poziva za izbor i imenovanje direktora i nadzornog odbora na period od četiri godine. Nisu nam bile dostupne informacije o planiranoj dinamici, niti da li će registracija i imenovanje biti okončano do kraja 2023 godine.

Kantonalna turistička zajednica, trebala bi funkcionisati kao krovna institucija čija bi osnovna djelatnosti bila privlačenje turista i usmjeravanje istih prema turističkim sadržajima na području kantona, priprema zajedničkih promotivnih materijala, objedinjavanje turističke ponude i pružanje podrške u radu Gradskim turističkim zajednicama kroz usmjeravanje dolazaka turista.

Gradska turistička zajednica treba funkcionisati neovisno od Kantonalne turističke zajednice na lokalnom nivou, s tim da bi trebala donositi politike, planove i strategije u skladu sa politikama, planovima i strategijama kantonalne turističke zajednice u svrhu kreiranja kohezije i efikasnosti u poslovanju.

Svrha poslovanja Gradske turističke zajednice je da objedinjuje turističku ponudu i usmjerava priliv turista prema privatnim pružaocima usluga.

4. Boravišna taksa

Shodno odredbama Zakona o Turizmu ZDK (Službene novine ZDK 12/22) i Federalnom Zakonu o Turizmu (Službene novine BiH broj 32-09) boravišna taksa je novčani iznos koji plaća lice koje izvan svog prebivališta koristi usluge smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja turistička ili ugostiteljska djelatnost.

Lice koje koristi usluge noćenja u smještajnom objektu plaća boravišnu taksu po svakom ostvarenom noćenju, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, po dolasku u smještajni objekat.

Odluku o visini boravišne takse i visini godišnjeg paušalnog iznosa boravišne takse, na prijedlog Ministarstva uz prethodno pribavljano mišljenje Turističkog vijeća, donosi Vlada Kantona, najkasnije do kraja novembra tekuće godine za narednu godinu.

Sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse raspoređuju se na sljedeći način:

- 70% sredstava pripada turističkoj zajednici općine/grada
- 30% sredstava pripada Turističkoj zajednici Kantona.

Boravišna taksa je novčani iznos koji plaća lice koje je izvan svog prebivališta koristi usluge smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja turistička ili ugostiteljska djelatnost (u daljem tekstu: smještajni objekat)

Lice koje koristi usluge noćenja u smještajnom objektu plaća boravišnu taksu po svakom ostvarenom noćenju, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, po dolasku u smještajni objekat .

Smještajnim objektom, u smislu stava (1) ovog člana smatra se: hotel, motel, pansion, turistički apartman, odmaralište, kamp, planinarski dom, soba za iznajmljivanje i svi drugi objekti u kojima se pružaju usluge smještaja.

Lica iz stava (1) ovog člana boravišnu taksu plaćaju pravnom ili fizičkom licu s kojim su ugovorile pružanje usluga smještaja.

Izuzetno od stava (1) ovog člana lica koja pružaju ugostiteljske usluge smještaja u domaćinstvu (lica u domaćinstvu) plaćaju godišnji paušalni iznos boravišne takse za svaki krevet i smještajnu jedinicu koji se koristi za pružanje usluga smještaja u skladu sa propisima o pružanju usluga smještaja.

Na dodatne (pomoćne) krevete ne plaća se godišnji paušalni iznos boravišne takse.

Boravišnu taksu pod jednakim uslovima plaćaju domaći i strani državljani.

Obzirom da od jula 2022 godine postoji obaveza plaćanja boravišne takse, pružaocima usluga je ostavljen određen period da uvedu naplatu iste. Taksa se plaća u budžet Zeničko-dobojskog kantona, a do osnivanje kantonalne i gradskih, odnosno općinskih turističkih zajednica, 30% ostvarenog prihoda namjenski će trošiti kanton, a 70% će biti doznačeno općina i gradovima u kojima je uplaćena taksa kao namjenska sredstva.

Projekcija prihoda od boravišne takse:

Pretpostavka: Tokom pet mjeseci ljetne sezone, sedmično jedan autobus sa pedeset turista posjećuje Zavidoviće na jednodnevni izlet. Ukupan godišnji broj organizovanih dolazaka = 1.000 turista

Godišnji prihod kantona od boravišne takse = 20 sedmica x (50 turista x 2,00 KM takse) = 2.000,00 KM
Godišnji prihod gradske turističke zajednice (70%) = 1.400,00 KM

5. Finansiranje rada turističke zajednice

Shodno odredbama Zakona o Turizmu ZDK (Službene novine ZDK 12/22) finansiranje turističke zajednice vrši se iz:

- Prihodi iz budžeta osnivača
- Prihodi ostvareni preraspodjelom boravišne takse
- Prihodi od obavljanja djelatnosti
- Prihodi po osnovu učešća u posebnim domaćim i međunarodnim programima saradnje
- Prihodi od donacija
- Kreditna zaduženja uz prethodnu saglasnost osnivača
- Prihodi iz drugih izvora

Potrebno je napomenuti da ukoliko se ne vrši inspeksijski nadzor nad uplatom boravišne takse na području Grada Zavidovići, da bi novoosnovana turistička zajednica bila uskraćena za prihode od boravišne takse. Iako turistička zajednica može obavljati djelatnosti, odnosno u skladu sa zakonom pružati određene turističke usluge na području Grada, preporučljivo je da takve djelatnosti ukoliko je moguće obavljaju privatni pružaoci usluga a da rad turističke zajednice bude fokusiran na objedinjavanje turističke ponude, na privlačenje i usmjeravanje turista prema turističkim sadržajima na području Grada. S tim u vezi, turističkoj zajednici bi trebalo, iz transfera osnivača, obezbijediti finansiranje ukupnih troškova rada kako bi se postigla efikasnost u poslovanju sve do trenutka kada ostali izvori finansiranja budu dovoljni za sufinansiranje rada.

STEM
akademija

6. Troškovi osnivanja i rada

Procjena troškova osnivanja

Procjenjuju se sljedeći troškovi osnivanja Gradske turističke zajednice, uz osnovnu pretpostavku da će ista koristiti prostorije u vlasništvu Grada Zavidovići, te da neće imati dodatne troškove uređenja i adaptacije prostora i troškova zakupa.

- Poslovi osnivanja, registracije društva.....	3.000,00 KM
Notarska obrada dokumentacije (osnivački akt, Statut, prateća dokumentacija, takse), putni troškovi, fiskalizacija i fiskalna kasa, računovodstveni program, pečat, takse, osnivački ulog itd.	
- Opremanje kancelarije i prostora.....	16.770,00 KM
Nabavka namještaja: tri kancelarijska seta, konferencijski stol sa stolicama: 6000,00 KM	
Računarska oprema: tri laptopa: 3000,00 KM Profesionalni color/laser print aparat: 6000,00 KM	
Kancelarijski materijal i potrepštine: 500,00 KM	
Fiksni i mobilni telefon: 500,00 KM	
Office365 licenca 1 god: 270,00 KM	
Molerski radovi: 500,00 KM	
- Troškovi javnih oglasa za prijem uposlenih.....	200,00 KM
- Usluge dizajna logotipa i marketinga, reklamnog materijala, obavijesti, itd.....	2.000,00 KM
- Zakonski obavezne usluge.....	3.000,00 KM
(DDD zaštita, elaborati zaštite od požara i sigurnosti na radu, obuke usposlenih ZNR i ZOP, certifikati, protivpožarna oprema, protivpožarna signalizacija, itd).	
- Izrada Web stranice sa dizajnom i sadržajima	2.000,00 KM
UKUPNO.....	<u>26.970,00 KM</u>

Procjena mjesečnih troškova rada

Procjenjuju se sljedeći mjesečni troškovi rada Gradske turističke zajednice, uz osnovnu pretpostavku da će ista koristiti prostorije u vlasništvu Grada Zavidovići, te da neće imati dodatne troškove zakupa:

- Bruto plate uposlenih sa toplim obrokom.....	9.000,00 KM
Predviđa se potreba za ukupno tri uposlena u prvoj godini poslovanja	
Direktor, bruto plata 4.000,00 KM	
Dva uposlenika, bruto plata 2.500,00 KM	
Administrativni radnik za kancelarijske poslove i javne nabavke	
Projekt menadžer	
Topli obrok: 10,00 KM/danu (20 dana x 3 uposlena).....	600,00 KM
- Troškovi održavanja prostora (50m ²)	300,00 KM
Električna energija, bruto procjena 50,00 KM/mj	
Troškovi komunalnih usluga sa grijanjem,	
Troškovi čišćenja prostorija, 100 KM/mj.	
- Troškovi telekomunikacija.....	70,00 KM
Mobilni internet i sim kartica	
Internet	
Fiskalna kasa	
- Računovodstveni troškovi	200,00 KM
- Troškovi platnog prometa	40,00 KM
UKUPNO	<u>10.210,00 KM</u>
UKUPNO ZA 12 MJESECI.....	<u>122.520,00 KM</u>

NAPOMENA: Broj uposlenih u turističkoj zajednici treba biti povećan u drugoj godini rada obzirom na povećanje radnih obaveza i aktivnosti u cilju postizanja pozitivnih efekta.

7. Rad turističke zajednice

U prvih dvanaest mjeseci poslovanja, odnosno u prvoj godini rada, jasno je da nije moguće očekivati značajn rezultate rada koji se odnose na terenske aktivnosti, osim okupljanja zainteresovanih pravnih i fizičkih lica za pružanj usluga u turizmu.

Gradska turistička zajednica, u prvoj godini poslovanja, treba svoje aktivnosti usmjeriti na organizaciju poslovanja odnosno na unutrašnje uređenje i pripremu planova, aktivnosti, mjera poticaja i razvoja turizma, zauzimajući jasne pravce djelovanja i donoseći precizno definisane aktivnosti za narednu godinu. Potrebno je okupiti sva zainteresovana pravna i fizička lica za pružanje usluga u turizmu, objediniti turističku ponudu, pripremiti planove zajedničkih aktivnosti te adekvatno se pripremiti za nadolazeću turističku sezonu. Posebnu pažnju treba posvetiti na uspostavljanju saradnje sa turističkim agencijama, turopoteraterima, putničkim agencijama i hotelima kako bi se mogla pripremiti adekvatna turistička ponuda. Kvalitetim planiranjem aktivnosti, *moguće je adekvatno odgovoriti na sve poslovne izazove*, te adekvatno utrošiti sredstva za razvoj turizma kroz sistemsko planiranje utroška, mjera poticaja i sadržaja.

U drugoj godini rada, potrebno je javno eksponiranje turističke zajednice te neprekidni rad na privlačenju turista, konstantne marketinške aktivnosti i promocija potencijala kao i postojeće turističke ponude. Uspješnost rada turističke zajednice usko je vezana za kvalitet turističke ponude pružaoca usluga, odnosno sa sadržajem i kvalitetom ponude.

NAPOMENA: Za kvalitetan razvoj turizma, neophodno je brendiranje Grada Zavidovići iskorištavajući postojeće prirodne, kulturne i historijske potencijale. Strategijom razvoja turizma, ili brendiranjem Zavidovića, moguće je kreirati novu atraktivnu turističku destinaciju. Primjer: Zavidovići kao grad kamenih kugli mogu postati prepoznatljivi po historijskom ili rekreativnom turizmu, ili određeno području uz Spomenik prirode Tajan proglasiti zračnom banjom te tako postati prepoznatljivi u zdravstvenom turizmu, iskoristiti Spomenik prirode Tajan kao destinaciju, itd.

8. Turistička signalizacija

Turistička signalizacija predstavlja znakove, odnosno table, panoe ili karte kojima se usmjeravaju i obavještavaju turisti, pješaci, biciklisti i učesnici u saobraćaju o kulturnim, historijskim, prirodnim i turističkim znamenitostima, objektima turističke infrastrukture i suprastrukture, manifestacijama i ostalim sadržajima turističke ponude.

Turistička signalizacija se postavlja na osnovu odobrenja nadležnog organa u skladu sa postupkom koji je regulisan Pravilnikom o turističkoj i ostaloj signalizaciji na putevima u BiH (Zakon o turizmu ZDK broj 12 od 07.07.2022.), a prema zahtjevu općinske/gradske turističke zajednice ili općine/grada.

Turistička i ostala signalizacija je namijenjena obavijesti učesnika u saobraćaju o kulturnim, historijskim, prirodnim i turističkim znamenitostima te, ostalim objektima i sadržajima u naselju.

U slučaju osnivanja gradske turističke zajednice, potrebno je predvidjeti sredstva za postavljanje adekvatne turističke signalizacije u skladu sa zakonskim odredbama i turističkom ponudom.

9. Razvoj turizma

U pogledu trendova turizma u Bosni i Hercegovini, Agencija za statistiku BiH navodi sljedeće:

U periodu januar – decembar 2022. turisti su ostvarili 1 464 216 posjeta, što je više za 50,7% i 3 194 681 noćenje, što je više za 41,4% u odnosu na isti period 2021. godine.

Broj noćenja domaćih turista viši je za 14,2%, dok je broj noćenja stranih turista viši za 65,4% u odnosu na isti period 2021. godine. U ukupno ostvarenom broju noćenja učešće domaćih turista je 37,8% dok je 62,2% učešće stranih turista.

U strukturi noćenja stranih turista najviše noćenja ostvarili su turisti iz Srbije (14,5%), Hrvatske (14,2%), Slovenije (6,1%), Njemačke (5,3%), Ujedinjenih Arapskih Emirata (5,1%), Turske (5,0%) i Saudijske Arabije (4,1%), što je ukupno 54,3%. Turisti iz ostalih zemalja ostvarili su 45,7% noćenja.

Procjena dodatnih godišnjih troškova rada

Procjenjuju se sljedeći dodatni godišnji troškovi rada Gradske turističke zajednice:

- Takse	600,00 KM
(Razne takse za izvode, FIA, komunalna taksa, vatrogastvo)	
- Godišnji servisi PP aparata, fiskalne kase, računovodstvenog softvera	230,00 KM
- Regres za uposlene	600,00 KM
- Troškovi Nadzornog odbora i Skupštine	2.500,00 KM
- Putni troškovi	2.000,00 KM
- Troškovi organizacije sastanaka, reprezentacije	500,00 KM
- Troškovi razvoja planskih dokumenata	2000,00 KM
(Troškovi učešća trećih lica u razvoju planskih dokumenata, troškovi javnih poziva, terenskih posjeta, konsultacija sa ekspertima iz sektora)	
- Potrošni kancelarijski materijal	1000,00 KM
- Razne usluge dizajna za print	500,00 KM
- Učešće na sajmovima turizma	5.000,00 KM
(troškovi štanda, reklamnog materijala, putni troškovi, troškovi smještaja, dnevnice)	
- Održavanje web domene	140,00 KM
- Ostali godišnji nepredviđeni troškovi poslovanja	2.000,00 KM
- Office365 licenca	270,00 KM
- Marketing turističkih potencijala	10.000,00 KM
UKUPNO DODATNI GODIŠNJI TROŠKOVI	27.340,00 KM

Shodno gore navedenim stavkama, u prvoj godini rada Gradske turističke zajednice, za 12 mjeseci rada, potrebno je izdvojiti oko **176.830,00 KM** uključujući i troškove osnivanja.

Za svaku narednu godinu do uspostave kvalitetnog sistema priliva turista kao i naplate usluga i boravišne takse, uzimajući u obzir da ne dođe do promjene cijena, obima poslovanja i broja uposlenih, potrebno je izdvojiti iz budžeta osnivača oko **149.860,00 KM** za rad turističke zajednice.

NAPOMENA i PREPORUKE:

- Navedena sredstva se odnose isključivo na nesmetan administrativni rad, za svaki vid proširenja djelatnosti, uvođenja novih usluga, postavljanja turističke signalizacije, postavljanje turističkih sadržaja, unapređenja turističke infrastrukture, potrebna su dodatna sredstva koja mogu biti predviđena kroz druge transfere.
- Nužno Potrebno je izdvojiti dodatna finansijska sredstva za sufinansiranje projektnih aktivnosti turističke zajednice iz drugih izvora sredstava. Iznos sredstava ne može biti predviđen.
- Nužno potrebno uvećati sredstva na Transferu za razvoj turizma u budžeta Grada Zavidovići u cilju proširenja turističke ponude, izgradnje novih sadržaja, uređenja saobraćajnica, izgradnje i uređenje šetnica, trail staza, vidikovaca, odmarališta, itd. Predlaže se da transfer ne bude manji od 150.000,00 KM.
- Nužno potrebno, kroz program poticaja privredi, uvesti novu mjeru u cilju poticanja razvoja i rada turističkih djelatnosti, izgradnje smještajnih kapaciteta i ugostiteljskih objekata, izrade suvenira i rada suvenirnica, sufinansiranja organizacije posjeta i izleta na području Grada Zavidovići, te svih ostalih usko vezanih privrednih aktivnosti. Predlaže da se da mjera u okviru transfera ne bude manja od 50.000,00 KM.
- Nužno potrebno, kroz program poticaja poljoprivredi, uvesti novu mjeru u cilju poticanja prodaje domaćih proizvoda namijenjenih turistima, pakovanja i marketinga, brendiranja lokalno proizvedenog proizvoda i pružanja turističkih usluga u domaćinstvu i seoskom turizmu. Predlaže da se da mjera u okviru transfera ne bude manja od 20.000,00 KM.

UKUPNO POTREBNA SREDSTVA:

- Za osnivanje i učešće u radu turističke zajednice (12 mjeseci)	176.830,00 KM
- Transfer za razvoj turizma	150.000,00 KM
- Dodatna sredstva u ostalim transferima	70.000,00 KM
UKUPNO	396.830,00 KM

NAPOMENA: U prvoj godini osnivanja turističke zajednice, moguće je izdvojiti samo sredstva za učešće u radu, a u narednoj godini predviditi sredstva za razvoj turizma.

Što se tiče dužine boravka stranih turista u našoj zemlji, na prvom mjestu je: Kuvajt sa prosječnim zadržavanjem od 3,8 noći, Irska sa 3,3 noći, Iran sa 3,2 noći, Ujedinjeni Arapski Emirati, Francuska i Egipat sa po 3,0 noći.

Prema vrsti smještajnog objekta najveći broj noćenja ostvaren je u okviru djelatnosti Hoteli i sličan smještaj sa učešćem od 93,7%.²

Grad Zavidovići obiluje idealnim prirodnim terenima (Kamenica, Mitrovići i Maoča) za razvoj eko i avanturističkog turizma (planinarstvo, alpinizam, speleologija, mountain bike, izletništvo, kampiranje pored rijeke, rafting), a obilje šumama i vodama pruža mogućnosti razvoja lovnog i ribolovnog turizma. Iz ovoga možemo zaključiti da je Općina prilično dobro uvezana sa okolinom i većim centrima (Tuzla, Zenica, Dobro) uz nedostatak kvalitetne ceste Zavidovići-Kamenica-Kakanj i Kamenica-Mitrovići-Pepelari koje su bitne za razvoj turizma i poljoprivrede. Postoji mogućnost i budućeg kvalitetnijeg (kraćeg) uvezivanja teritorije Općine sa budućim autoputem V-C i većim centrima izgradnjom autoputa Žepče-Tuzla.³

Najvažnije snage koje Gradu Zavidovići pružaju konkurentne prednosti, čineći ovo područje atraktivnim mjestom za turizam je čista priroda, prirodni i geografski potencijali, područje Spomenika prirode Tajan sa pećinama, čiste rijeke i izletišta kao i fenomen „kamenih kugle“. Ove snage bi trebalo maksimalno iskoristiti za razvoj grada i kombinovati ih sa prilikama koje gradu stoje na raspolaganju. Najvažnije prilike, koje omogućavaju i olakšavaju realizaciju razvoja konkurentskih prednosti Zavidovića su: prolazak auto-puta Žepče - Tuzla, regionalno otvaranje tržišta Hrvatske i Srbije, mogućnost razvoja logističkih centara, intenziviranje poljoprivredne proizvodnje, mogućnost korištenja značajnog hidroenergetskog potencijala, koje će, u velikoj mjeri, doprinijeti konkurentnosti Zavidovića, kao i proaktivno korištenje razvojnih i pretprijetnih fondova koji su na raspolaganju. Ove, ali i druge prilike, bi trebalo maksimalno iskoristiti kako bi se konkurentne prednosti iskoristile na najbolji mogući način.⁴

Razvoj turizma bi trebao posebno njegovati prisustvo Spomenika prirode „Tajan“ i pećina, fenomen „kamenih kugli“ kao i manifestaciju Krivaja rafting. Postoji niz mogućnosti za razvoj turizma, poput organizovanih izleta na Tajan, speleoloških aktivnosti, istraživačkih aktivnosti, jednodnevnih izleta, sportskih aktivnosti, golf turnira, ribolovnih turnira, lovnog turizma, itd.

Za kvalitetan razvoj turizma, nužna je saradnja sa privatnim sektorom i civilnim sektorom, odnosno sve aktivnosti na pružanju turističkih usluga provoditi posredstvom privatnih pružaoca usluga a aktivnosti turističke zajednice koncipirati isključivo kao podršku privatnom sektoru zbog brzine i efikasnosti poslovanja privatnog sektora. Posebnu pažnju treba u početnom periodu posvetiti edukacijama namijenjenim široj društvenoj zajednici na podizanju kvaliteta turističke ponude kao i uvođenju novih proizvoda i širenju poduzetničkog duha.

U Strategiji integriranog razvoja navodi se „Značajno prirodno bogatstvo za sektor turizma predstavlja jednu od važnijih komparativnih prednosti općine Zavidovići koju bi trebalo maksimalno iskoristiti. Zbog toga je domaćinski odnos prema prirodi jedno od najvažnijih uporišta ove strategije. Djelatnost zaštite prirode znači uspostavljanje ekološke ravnoteže u prostoru, kojom se trajno obezbjeđuju zdravi i humani, ekološki uslovi života i čuvaju prirodne dragocjenosti kojih ovaj prostor ima u izobilju. Ono što je u ovoj oblasti potrebno postići da, ne samo domaće, već i međunarodno tržište doživljava Zavidoviće, prije svega šire područje Tajana i gornji tok rijeke Krivaje, kao jedinstvenu turističku destinaciju s prepoznatljivim identitetom. Tako bi Zavidovići trebali postati sredina koja rado prihvata goste iz cijelog svijeta, s kojima uspostavlja prisan odnos i koja kroz turizam izražava i, istovremeno, čuva svoje prirodne i kulturnoistorijske vrijednosti. Općina Zavidovići bi u turizmu trebalo da računa na različite proizvode, izvedene iz bogate resursne osnove, s ciljem da u turizmu bude zaposlena tokom cijele godine. Da bi se ovo ostvarilo, jedna od najvažnijih stvari je da stanovništvo Zavidovića prihvati turizam i turističku privredu kao važan faktor razvoja i dugoročnog ekonomskog prosperiteta ovog područja. Ovdje je, takođe, bitna i svijest da blagostanje kroz turizam nije moguće ostvariti bez kvalitetne infrastrukture i znanja, obrazovanja i novih tehnologija. Pored postojeće orijentisanosti lokalne uprave prema lokalnom razvoju i pružanju visokokvalitetnih usluga građanima na ovim poljima još uvijek ima dosta prostora za poboljšanja postojećeg stanja. Ovaj strateški cilj je takođe orijentisan na

² Saopćenje, poslovne statistike, Turizam, kumulativ, Period od januara do decembra 2022., Agencija za statistiku BiH, 06.02.2023, Sarajevo.

³ Strategija integriranog razvoja Općine Zavidovići za period 2021-2026.

⁴ Strategija integriranog razvoja Općine Zavidovići za period 2021-2026.

STEM
akademija

prevazilaženje glavnih slabosti općine, koje se odnose na nedovoljno razvijene kapacitete nevladinog sektora ali i neizgrađene kapacitete određenih javnih institucija na području općine. Takođe u sklopu ovog cilja neophodno je implementirati i evropske standarde u kontekstu socijalne uključenosti, a što će rezultirati nizom reformi koje će se inicirati sa državnog nivoa u procesu približavanja EU, te afirmaciju sporta i kulture kao djelatnosti od najvišeg javnog značaja. Nadalje, jedinice lokalne samouprave imaju važnu ulogu kao instrument provođenja različitih entitetskih i državnih politika. Stanovništvo, s druge strane, očekuje od državnih službenika profesionalizam i visok kvalitet pružanja usluga. Planiranu ulogu i očekivanja stanovništva lokalna uprava može ostvariti jedino fokusiranjem na kvalitet u svim aspektima pružanja usluga. Da bi se lokalna uprava zaista i kretala u ovom pravcu, mora istinski prigriliti novu, korisnički orijentiranu, poslovnu kulturu, koja iznad svega uvažava kvalitet, te kao ponosa vrijedno, lično postignuće, smatra pružanje visoko profesionalne, efikasne i efektivne usluge. Stalan proces globalizacije i evropskih integracija mijenja okolnosti u kojima živimo, te nijedan društveni segment kao ni pojedinac nije izvan ovih procesa. Nazavisno od nekih negativnih aspekata ovih procesa, njihovu pojavu trebamo prihvatiti kao izazov za mogućnosti koje se otvaraju u ekonomskom i društvenom razvoju, rastu i blagostanju. U skladu sa ovim procesima, općina Zavidovići će se graditi kao zajednica u kojoj različiti ljudi imaju različite poglede i interese i gdje se štite prava svih ljudi, omogućavajući im da žive zajedno u miru i prosperitetu.”⁵

U razvoju turizma od velike je važnosti institucionalna podrška privatnom sektoru, koja treba osim mjera poticaja da pruži i adekvatne edukacijske aktivnosti iz oblasti turizma, marketinga, prodaje turističkih sadržaja i proizvoda, podizanju kapaciteta i kvaliteta usluga i sadržaja, itd. Svakako da ove aktivnosti imaju veliku važnost u postizanju kvaliteta turističke ponude a trenutno nisu dostupne, ne samo privatnom sektoru nego i široj društvenoj zajednici.

Jasno je da na području Grada Zavidovići postoje preduvjeti za razvoj turizma kao i Bosni i Hercegovini, međutim, razmjer razvoja ovisi od nivoa saradnje privatnih pružaoaca usluga i javnog sektora, odnosno od opredljenosti gradske uprave za razvojem turizma.

10. Turistički kapaciteti

Kada su u pitanju turistički kapaciteti Grada Zavidovići, potrebno je provesti detaljnu studiju o raspoloživim kapacitetima, zainteresovanim pružiocima usluga, kapacitetima u izgradnji, aktivnim ugostiteljskim objektima, apartmanima, hotelima, pansionima, vikendicama, dostupnim turističkim sadržajima sa boravak turista kao i o njihovim potrebama u pogledu stručnih edukacija, kadrovskih rješenja, brendiranja, umijeća prodaje, itd.

Kako bi se poboljšala turistička ponuda potrebno je definirati smještajne jedinice. Pod time se misli na poticanje privatnih iznajmljivača na urednu prijavu i odjavu dolazećih gostiju. Moguća perspektiva za razvoj objekata za pružanje smještaja su niskobudžetni održivi smještajni objekti kao što su kamp kućice, manja turistička naselja, planinske kućice i slični kapaciteti. Uredno prijavljivanje svih postojećih smještajnih kapaciteta daje uvid u trenutno stanje turističke potražnje za određenim vrstama smještajnih jedinica te mogućnost poboljšanja budućeg poslovanja svih turističkih subjekata koji pružaju usluge smještaja. S druge strane, važno je poticati lokalno stanovništvo na bavljenje turizmom te im prikazati sve mogućnosti koje pruža ovaj sektor kako privredi države tako i njima samima. U Zavidovićima postoji ogroman potencijal za razvoj ruralnog turizma, koji bi se mogao realizirati kroz revitalizaciju postojećih ruralnih smještajnih kapaciteta te eventualnom nadogradnjom postojećih kapaciteta kako bi se stvorio cjelokupan turistički doživljaj.⁶

Osim smještajno-ugostiteljskih kapaciteta, potrebno je analizirati i kadrovske kapacitete kao i raspoloživost radne snage za djelatnosti u turizmu. Osim programa prekvalifikacije i dokvalifikacije, potrebne su i obuke jačanja kapaciteta za postojeće kapacitete u cilju unapređenja kvaliteta.

Obzirom da nisu dostupni detaljni statistički podaci o turizmu po općinama i kantonima, u prilogu kumulativna poslovna statistika za turizam iz 2022 godine Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine.

⁵ Strategija integriranog razvoja Općine Zavidovići za period 2021-2026.

⁶ Strategija integriranog razvoja općine Zavidovići za period 2017 – 2026 godine

11. SWOT Analiza

STRENGTHS – SNAGE

- Postojanje interesa svih zainteresovanih strana za sistemski razvoj turizma
- Bogatstvo kulturno-istorijskih spomenika i prirodno nasljeđe
- Neiskorištenost prirodnih potencijala
- Prirodne ljepote i mogućnost razvoja outdoor aktivnosti
- Bogatstvo vjerskih spomenika
- Nematerijalna baština, običaji i zanati
- Gostoljubivost stanovništva
- Uključenost nevladinog sektora u pitanja razvoja turizma
- Nepostojanje velikih industrijskih zagađivača
- Laka dostupnost zdrave (organske) i kvalitetne hrane
- Cjenovna pristupačnost

OPPORTUNITIES – PRILIKE

- Trendovi u razvoju sportskog, outdoor, eko, omladinskog, tranzitnog, vjerskog, gastro, zdravstvenog turizma, konferencijskog i kongresnog, porodičnih putovanja.
- Porast obima putovanja na globalnom nivou
- Sklonost turista da putuju češće i kraće
- Kontinuirani rast broja dolazaka turista u BiH
- Lako dostupna iskustva drugih zemalja u regionu o razvoju turizma
- Podizanje svijesti lokalnog stanovništva i investitora o važnosti turizma za ekonomski razvoj
- Razvoj poljoprivrede
- Dijaspore
- Obavezne ekskurzije i škole u prirodi
- Mogućnost saradnje sa destinacijama iz okruženja -multidestinacijski pristup
- Mogućnost razvoja javno-privatnog partnerstva
- Korištenje poticaja viših nivoa vlasti za turizam.

WEAKNESSES – SLABOSTI

- Nepostojanje turističke zajednice kantona
- Kratak boravak turista
- Neuređeni i turistički neatraktivni lokaliteti sa važnim spomenicima
- Nepostojanje destinacijske organizacije za upravljanje turizmom i turističke organizacije
- Nepostojeća turistička signalizacije
- Nedovoljno razvijena lokalna putna infrastruktura
- Manjak edukovanih kadrova u turizmu
- Nepostojanje dodatnih sadržaja (kupovina, zabava, bazeni, wellness, adrenalinski park, itd)
- Nedovoljan broj registrovanih turističkih vodiča
- Nepoznavanje stranih jezika i nedovoljna edukacija lokalnog stanovništva o turizmu
- Nedovoljna turistička kontrola
- Marketinški neprofilisana turistička ponuda
- Nedovoljna namjenska sredstva za ulaganja u obnovu kulturno-istorijskog nasljeđa i razvoj turizma
- Pitanje nadležnosti i pitanje gazdovanja na destinaciji
- Neuređen pristup i parking za autobuse
- Nezaštićen prostor i neuređena korita rijeka
- Nedovoljna promocija destinacije i nepostojanje marketing programa
- Siva ekonomija – nelegalno pružanje turističkih usluga
- Nedostatak saradnje javnog i privatnog sektora na projektima turizma

THREATS – OPASNOSTI

- Političko rukovođenje turističkom zajednicom
- Privredna situacija u BiH, destimulativno okruženje za preduzetništvo i investicije
- Pristupi izvorima finansiranja
- Odsustvo sistema registracije turista
- Rad inspekcija
- Siva ekonomija
- Preplitanje nadležnosti
- Nedovoljna implementacija strateških razvojnih dokumenata
- Imidž BiH kao turističke destinacije u svijetu
- Bespravna gradnja i bespravna sječa šume u okvirima Spomenika prirode "Tajan"
- Loša i nedovoljna ponuda
- Odlazak kvalitetnih kadrova u velike centre.

12. Preporuka

Razvojna Agencija Zavidovići preporučuje donošenje relevantnih odluka od strane gradske uprave i Gradskog vijeća u cilju osnivanja gradske turističke zajednice.

Uzimajući u obzir da trenutno nije osnovana Kantonalna turistička zajednica kao krovna institucija za sve lokalne turističke zajednice, te da kao takva nužno je potrebna za efikasan rad lokalnih turističkih zajednica, procjenjuje se da lokalni turistički kapaciteti nisu dovoljno zreli za veće organizovane prilive turista odnosno da nemaju razvijene proizvode i usluge za zadržavanje turista, te da bi od opće koristi bilo pokretanje turističke zajednice Grada Zavidovići u cilju formiranja osnovnih smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta, organizacije postojećih sadržaja, izgradnju kadrovskih kapaciteta, pripremu lokalne turističke ponude, planova, itd. Rad takve turističke zajednice ne može biti u punom kapacitetu ali može pripremiti lokalnu privredu i turističke kapacitete za naredne godine, kada se postigne potpuna funkcionalnost kantonalne turističke zajednice.

Iako postoje brojni rizici po poslovanje, neizvjesnost u poslovanju kao i neuređeno trenutno stanje u turizmu na području grada Zavidovići, pozitivni trendovi u turizmu djeluju ohrabrujuće i ukazuju na postojanje novih prilika, međutim, za pokretanje turističke zajednice mora postojati kohezija i politička volja, nepristrasnost u donošenju odluka te zajednički napor svi aktera da takav poduhvat postane primjer dobre prakse.

NAPOMENA: Osnivanje gradske turističke zajednice zahtijeva znatna dugoročna budžetska izdvajanja za investicije u turističku infrastrukturu kao i sveopće opredjeljenje gradskog vijeća i gradske administracije u cilju postizanja pozitivnih efekata turizma, maksimalne stimulacije privatnih investicija kao i priliva turista.

Obradio: Muamer Hrkić, dipl. ecc

Dostaviti:

-Grad Zavidovići

-Arhiv

Razvojna Agencija Zavidovići d.o.o.

Direktor Ajdin Polić, BSc Econ